

— Izhaja ob 4. zjutraj. —
Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zemstvo Din 40.— neobvezno.
Oglas po tarifu.
Uredništvo:
Ljubljana, Knafova ulica št. 5/L
Telefon št. 3073 in 3084; ponoči tudi
št. 3034.
Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišče: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 3036.Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 3495Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri pošt. cen. zavodu: Ljubljana
št. 11.443 — Praha č. 78.180;
Wien, Nr. 205.241.

Končne odločitve dozorevajo

Pomen najnovejših Davidovičevih in Pribičevićevih izjav. — Politične napovedi g. Korošca na celi črti demantirane. — Zadnja volilna nedelja

Beograd, 5. septembra. p. Z večerajšnje nedelje je nastopil teden velikih odločitev. Rezultati volilne borbe so seveda v podrobnostih še neznani, a glavni rezultat je vendarle že tu: poraz Vukičevića in njegove kombinacije je zapečaten, nova demokratska fronta že stoji pripravljena, da bo iztrgala reakciji krmilo države iz rok ter uvedla v Jugoslaviji novo dobo treznega dela. Ako je Pribičević v soboto proglasil, da se demokratska fronta ustvarja sama od sebe, iz naroda, je včeraj Davidovič šel še za korak naprej ter razdelil politične sile v državi v dve veliki armadi: v armado reakcije in armado demokracije ter je slovesno proglasil, da je DS za armado demokracije. Iz fronte demokracije je na manifestanten način izključil g. Vukičevića, kateremu je vrgele v obraz, da se nahaja v svojem političnem razvoju za 50 let nazaj. Z energičnim zamahom je tudi razdelil pravljico, da je Vukičevićeva vladna protikorupcijska, očitajoč ministrskemu predsedniku, da ima celo v vladi okoli sebe nečestne in nepošteno ljudi. Istočasno je bil danes znan Korošev govor, ki ga tako izjave g. Davidoviča

postavljajo na celi črti na laž.

Tudi glede radikalne stranke je včerajšnja ideja prinesla razčiščenje. Vukičević je v Banjaluki javno priznal, da je radikalna stranka razcepljena. On sicer se kaže na shodih mnogo korajže (podobno kakor dr. Korošec), a ves svet danes govori o g. Vukičeviću samo še kot o političnem mrtvecu.

Po vsej državi se je vršilo včeraj na tisoče shodov. Potekali so večinoma mirno. Le v Senti je prišlo do krvavih pretepotov med radikali, pristaši dr. Radonjića in pristaši g. Vukičevića. Interesanten je bil radikalski shod v Beogradu, kjer je Boža Maksimović ljuto napadel demokrate. Mandat g. Maksimovića se smatra za izgubljen, ker so pasičevci sklenili, da bodo glasovali za SDS ali pa za DS.

Radici je zboroval v Dalmaciji, a ni imel mnogo sreče. Pribičević je imel celo vrsto velikih zborov v Dalmaciji.

Z veliko napetostjo pričakujejo v Beogradu jutrišnji shod Ljube Davidoviča, ki namerava po izjavah iz vrst DS ob tej priliki napraviti svoj končni obračun z g. Vukičevićem.

Tudi Vukičević proglašuje definitivni razkol radikalne stranke

Prva reakcija ministrskega predsednika na proglas in sklepe glavnega odbora NRS. — «Boril se bom do konca»

Banjaluka, 5. septembra. r. Očividno prisiljen radi odločnega nastopa pasičevcev v glavnem odboru radikalne stranke in uvideval, da so izgubljene vse šanse, na katere je gradil svojo politično bodočnost, je gosp. Vukičević na svojem večerajšnjem shodu v Banjaluki izstopil iz dosedanje rezerve in tudi s svoje strani odkril najavljen razcep radikalne stranke. Govoreč o svojem vladnem programu, je naglasil, da je naletel pri izvajanju tega programa na velika nasprotja v lastni stranki. To pa radi tega, ker je prišlo na dnevni red sicer postransko, vendar pa za radikalno stranko važno vprašanje razčiščenja radikalnih vrst. «Stoje na stališču», je nadaljeval gosp. Vukičević, «da je radikalna stranka potrebna državi, ne morem dovoliti, da bi radi enega bolnega uda propadel cel organizem. Prej bočem žrtvovati roko in nogo, nego bi dopustil, da segnijo celo telo. Pri takih boleznih je čisto potrebna amputacija in v takem bolezenskem stanju je sedaj tudi radikalna stranka. Da rešimo, kar je še zdravega.

bomo to amputacijo tudi izvršili. Vse, kar je gnilo, mora odpasti, da ne okuži celega organizma.»

V svojem nadaljnjem govoru je gosp. Vukičević ostro napadel radikalni glavni odbor, češ, da ni upravičen sklepati o važnih strankarskih zadevah, ker ni izvoljen od naroda, marveč obstoji po milosti dveh ljudi. Kritizirajoč postopanje glavnega odbora pri sklepanju o kandidatih listah, je naglasil, da je njemu pač prav malo mar, kak sodi o njegovih kandidaturah ta odbor. Glavno besedo imajo volilci. «Nisem hotel», je končal svoj govor g. Vukičević, «da sam začnem ta boj. Toda sedaj, ko so me k temu prisilili, se bom boril do konca, če se sploh izplača voditi borbo proti tako malim in brezpomembnim osebam. Moramo pa se boriti, da situacijo končemovaljavo razčistimo in da bo vsakdo vedel, kdo je v radikalni stranki in kdo ima v njej odločilno besedo. Radikalna stranka se mora po volitvah popolnoma reorganizirati.»

Otvoritev osmega zasedanja Društva narodov

Za predsednika konference izvoljen urugvajski delegat Guan. — Prizadevanja za razorožitev. — Zmanjšanje zasedbenih čet v Porenju. — Skupen nastop baltskih držav

Zeneva, 5. septembra. s. Osmo redno zasedanje Društva narodov je bilo danes dopolno odprto z govorom predsednika Društva narodov Willegasa. Vse tribune so bile zasedene. Več kot 400 novinarjev iz vseh delov sveta je prisostvovalo otvoritvi. Med vodilnimi državljani in diplomati, ki so bili navzoči pri otvoritvenem zborovanju, so bili: Briand, Chamberlain, dr. Stresemann, Scialoja, Adachi, Vandervelde, Appony, Mensdorff, Titulescu, Politis, zvezni predsednik Motta, dr. Beneš, dr. Nansen, grof Bernstorff. Pogrešali so lorda Roberta Cecilja, čigar demisijska se je omenila skoro v vseh govorih.

V svojem otvoritvenem govoru je pozdravil Willegas zlasti švicarskega zveznega predsednika Motta, ki se kot edini poglavar države udeležuje posvetovanj. Povdarjal je njegove velike zasluge za Društvo narodov. Willegas je nato podal pregled o plodonosnem delovanju Društva narodov v preteklem letu. Izredno mnogo konferenc in važnih komisij je sodelovalo pri mednarodnem delu Društva narodov. Pripravljala razorožitvena komisija je po dolgih resnih posvetovanjih predložila načrt k mednarodnemu dogovoru za omejitve oboroževanja. Nastale težave nas ne smejo ustrašiti, je dejal Willegas, da ne bi nadaljevali svojih prizadevanj. Problem omejitve oboroževanja bo prej ali slej rešen. Pri tem se mora postopati stopnjeno, prej pa se mora zaimeti varnost držav. Društvo narodov čakajo sedaj važne naloge. Gre za to, da se izvedejo na svetovni gospodarski konferenci sprejete važne resolucije. Tudi na socialnem polju in na higijenskem polju imamo važne naloge. Na koncu svojih izjavljanj je Willegas apeliral na udeležnike konference, naj uspešno nadaljujejo veliko delo solidarnosti narodov za preprečitev vojne in za pospešitev blagostanja vseh držav.

Nato je bila izvoljena komisija za verifikacijo pooblastil. Da je mogla ta komisija takoj pričeti z delom, se je zborovanje prekinilo za eno uro.

Za predsednika sedanjega zasedanja Društva narodov je bil izvoljen urugvajski delegat Guan s 24 glasovi proti 21, ki so bili oddani za avstrijskega delegata grofa Mensdorffa.

Zborovanje Društva narodov se je popolne nadaljevalo pod predsedstvom dr. Guanija. Najprej je bilo imenovanih šest komisij, ki so se takoj konstituirale, ko se je seja

za nekoliko časa prekinila. Nato se je vršila volitev šestih podpredsednikov. Pri prvem skrutinju so bili izvoljeni: Scialoja, Briand, Chamberlain, dr. Stresemann in Nemčur (Haiti). Pri drugi volitvi, pri kateri zadostuje relativna večina, je bil izvoljen še Mensdorff (Avstrija).

Francoški zunanji minister Briand je izročil danes v imenu zasedbenih držav dr. Stresemannu noto, v kateri se oficijelno notificira znižanje zasedbenih čet v Porenju za 10.000 mož, in sicer od 70.000 na 60.000 mož. Način izvršitve tega sklepa bo predmet nadaljnjih sporov.

Zeneva, 5. septembra. s. Baltake države Finska, Letonika in Estonika nameravajo na sedanjem zasedanju Društva narodov stopiti v tesnejšo zvezo. Kakor se govori, ne gre pri tem samo za finsko kandidacijo v Svet Društva narodov, temveč tudi za sedaj še tajna prizadevanja Anglije, da izpopolni obkrožitev Rusije. To se vidi tudi iz sodelovanja Poljske za baltško koalicio.

Velika tramvajska nesreča na Dunaju

62 oseb ranjenih, med njimi 9 težko

Dunaj, 5. septembra. d. Včeraj ob 8. zvečer se je dogodila v Ottakringu velika tramvajska nesreča. Na vogalu Habichergasse in Herbststrasse je vlak cestne železnice 9. proge zavozil, ker je baje odpovedala zavora, z vso silo v priklonni voz vlaka 48. proge, ki je obstojal iz dveh vozov. Oba voza sta skočila s tira ter je enega zagnalo s tako silo v vogal bližnje hiše, da je običajl v zidu in da se samo zaradi tega ni prevrnil. Iz voza so se začuli obupni klici ranjenecv na pomoč. Ker je bil v tem čas na ulicah zelo živahen promet, se je na mestu nesreče zbrala kmalu ogromna množica ljudi ter je policijska straža le z veliko težavo priborila prosto pot zdravnikom in sanitetnemu osebju, ki so prihiteli množičnim ranjenecv na pomoč.

Kakor javlja «Polizeikorrespondenz», je bilo pri včerajšnji nesreči cestne železnice ranjenih 62 oseb, med njimi devet težko.

Davidović napoveduje blok demokracije

„Mi smo za demokracijo, vladati je proti njej“

Velik shod Ljube Davidovića v Šabcu. — Novi vehementni napadi na g. Vukičevića. — «Ministrski predsednik živi za pol stoletja nazaj». — Pobijanje korupcije v teoriji in praksi

Beograd, 5. septembra. r. Predsednik demokratske stranke g. Ljuba Davidović je priredil včeraj volilni shod v Šabcu, da podpre kandidacijo dr. Voje Veljkovića. Proti temu kandidatu namreč v Podrinju kot demokrat tudi g. Djoka Jovanović, ki je postavil drugo demokratsko listo in katerega baje z vsem svojim aparatom podpira tudi vlada. Davidovičev shod v Šabcu je bil eden največjih, kar se jih je sploh vršilo v sedanjih volilnih borbi. Že v pristanišču, kamor sta prispela gg. Davidović in Veljković iz Beograda s posebno ladjo, je pozdravilo «čika Ljubo» okrog 6000 ljudi, v mestu pa se je zbralo še več tisocev, tako da cenijo število ljudi, ki so prisostvovali shodu, na približno 10.000. Burno pozdravljen je začel govoriti g. Davidović, ki je izvajal med drugim:

«Ko smo šli v vlado, smo zahtevali med drugim, da se korupcija izžene iz državnih uradov, da se končajo nasilja in se da svobodo vsem poštenim državljanom. Toda bridko smo se varali. G. ministrski predsednik je ob svojem nastopu govoril, da bo prečistil radikalno stranko, ubil korupcijo in končal nasilja. Istočasno pa, ko je govoril o čiščenju radikalne stranke in pobijanju korupcije, je vzel za svoje kolege v vladi ljudi, o katerih poštene ljudi ne morejo reči, da so tudi oni tak. G. Vukičević je govoril o pobijanju korupcije, istočasno pa je postavil za vladnega kandidata človeka, katerega smo mi utemeljeno obtožili radi zlorab v vršenju ministrske službe. (Burni klici: Doli Laza Marković.) G. Vukičević je govoril o svobodi, a je istočasno postavil za vladnega kandidata človeka, katerega smo mi obtožili radi nasilja. (Klici: Doli Maksimović!) Tako vidimo, da rešujejo radikalno stranko rav-

no ljudje, ki so jo ugonobili.»

«Leta 1869. smo imeli kandidate, ki jih je postavljala vlada, a danes po 50. letih jih imamo zopet. Ministrski predsednik se hvali s svojim svobodoumjem, toda živi v času za pol stoletja nazaj. Ako bo kdo od vladnih kandidatov izvoljen, on ne bo zastopnik naroda, ampak samo zastopnik onih, ki so ga postavili, in njihov slep sluga. Ti kandidati se najraje pojavljajo v spremstvu policijskih organov. Država pa rabi res prave narodne poslance.»

G. Davidović je nato navedel par kričevih primerov o korupciji in neznosnih razmerah v državnih politični službi in dokazoval, kako poskuša ministrski predsednik razcepiti in oslabiliti tudi demokratsko stranko s tem, da povsod podpira disidentske in malkontentske liste. Nato je prešel na pomen sedanjih volitev in izjavil:

«Sedanje volitve niso navadne volitve. Zdaj gre za borbo dveh velikih idej, napredne in nazadnjaške. Borita se demokracija in reakcija. Stvorili se bosta dve veliki fronti: ena proti demokraciji, druga za demokracijo. Mi smo za demokracijo, vlada je proti njej. Prepričan sem, da ste za demokracijo tudi vi vsi.»

Svoj govor je Davidović končal s pozivom, naj vsi demokratje v Podrinju volijo listo dr. Veljkovića. Tudi ta je v svojem govoru ostro napadel vlado in njene volilne metode. Rekel je med drugim:

«Naši nasprotniki in g. ministrski predsednik pripovedujejo, kako bodo tudi po 11. septembru ostali na vladi. Pozabljajo pa, da to prav nič ne zavisi od njihove volje, ampak od volje naroda. A ta bo takšna, da bo današnji ministrski predsednik po 11. septembru preko glave zletel z vlade.»

Izid občinskih volitev v Zagrebu

Skrajno slaba udeležba. — Nobena stranka ni dobila večine. — Občuten poraz radičevcev in vladnih strank. — SDS je čvrsto očuvala svoje pozicije. — Komunistične mandate nameravajo razveljaviti? — Vprašanje delazmožnosti obč. sveta

Zagreb, 5. septembra. r. Včeraj so se vršile v Zagrebu občinske volitve, ki so ne le važne za Zagreb sam, marveč značilne tudi za predstojajoče skupščinske volitve. Volitve same so potekle mirno in brez incidentov, pokazale pa so, da sta obe današnji vladni stranki v Zagrebu brez moči in da tudi radičevci občutno izgubljajo na terenu. Volilna udeležba je bila izredno nizka in je znašala komaj 58 %. Od 33.809 volilcev jih je glasovalo jedva 19.503, tako da je znašal količnik samo 390. Rezultati so sledeči: SDS 1531 glasov (4 mandate), komunisti 4256 (7), obrtniška lista 155 (0), socialni blok 268 (0), Hrvatski blok 9.749 (25), Radič 2322 (6), stanovanjski najemniki 759 (2), socialisti 397 (1), socialna zveza 284 (0), radikalni 373 (0), židje 806 (3), davidovičevci 403 (2). Izmed 50 mandatov je bilo doblih 17 brez količnika. Količnik je doseglo samo osem list, dočim so ostale štiri liste brez mandata.

SDS je obdržala svoje štiri mandate, ki jih je imela v prejšnjem občinskem svetu. Napram zadnjim občinskim volitvam l. 1925 je SDS napredovala za 136 glasov. nasprotno pa je napram oblastnim volitvam januarja meseca nazadovala število za 275 glasov. So to predvsem glasovi dijakov, ki se še niso vrnili v Zagreb. Mnogo je bilo odsotnih iz Zagreba, delno pa gre ta izguba na račun pcednih stanovanjskih kandidatov, kakor obrtnikov in stanovanjskih najemnikov. Ne na vse zadnje pa je to zasloga poslovanja «volilnega urada», ki je bil v rokah blokašev in ki je nad sto demokratskim volilcem onemogočil izvrševanje volilne pravice. Blokaši so namreč uvedli posebne volilne legitimacije, ki v zakonu niso nikjer predpisane in dovolili glasovanje samo s tem legitimacijami. Pri dostavi teh legitimacij pa so postopali na način, ki dopušča domnevo, da so hoteli preprečiti glasovanje demokratskim volilcem. Na ta način ni moglo včeraj glasovati v Zagrebu najmanj 500 pristašev SDS. Kljub temu pa je manjkalo SDS do petega mandata samo 45 glasov, dočim so davidovičevci dobili svoj drugi mandat z ostan. kom 13 in židje svoj tretji mandat z ostan. kom 26 glasov.

Glede razmerja glasov in mandatov Hrvatskega bloka ni mogoča nikakva primerjava, ker so tvorile prejšnji hrvatski blok povsem druge skupine. kakor pa sedaj. Dejstvo je, da je imel prejšnji Hrvatski blok 33 mandatov, dočim ima sedanjí le 25.

Najhujši poraz beležijo radičevci, dasi se je število njihovih mandatov podvojilo. V prejšnjem občinskem svetu so imeli radi-

čevci samo tri mandate, sedaj pa jih imajo 6. Število njihovih volilcev pa je od zadnjih oblastnih volitev padlo za dobro polovico. Od 4.722 glasov so nazadovali na 2.322. Ta poraz ne bo ostal brez vpliva na rezultat skupščinskih volitev.

Značilno je, da je število komunističnih glasov znatno porostlo. Od 2.030 glasov pri oblastnih volitvah so narasli pri občinskih volitvah na 2.456 glasov. Število njihovih mandatov v občinskem svetu se je vsled tega pomnožilo od 3 na 7. To je deloma pripisovati tudi njihovi žilavi agitaciji in organizaciji, ki je spravila na volišče slehernega pristaša.

Radikali so popolnoma propadli in ostali brez mandata. Pri oblastnih volitvah so imeli še 857 glasov, sedaj pa so ostali s 373 glasovi pod količnikom. Vredno je za beležiti, da je v zagrebški radikalni organizaciji včlanjenih nad 3400 pristašev. Tudi davidovičevci so nazadovali v primeru z zadnjimi oblastnimi in prejšnjimi občinskimi volitvami, akoravno jim je bilo v prid dejstvo, da so na vladi in imajo v Zagrebu celo svojega pristaša za velikega župana.

Glede na to, da v novem občinskem svetu nobena skupina nima potrebne večine za uspešno delovanje, je postalo vprašanje delazmožnosti novega občinskega sveta zelo delikatno. Če se ne bo posredlo Hrvat. skemu bloku pridobiti za sodelovanje dve ali tri skupine, ni izključeno, da bo novo izvoljeni občinski svet ponovno razpuščen. Zatrjuje se, da nameravajo blokaši povabiti na sodelovanje poleg židov še SDS in davidovičevce. Ker pa prevladujejo v Hrvatskem bloku frankovci, je malo verjetno, da bi do tega prišlo. Da bi se zmanjšal vpliv opozicije, namerava vlada baje razveljaviti vseh sedem komunističnih mandatov!

Radi nekorektnosti, ki so se vršile, bo SDS vložila pritožbo zoper volitve.

Mednarodni kongres za znanstveno organizacijo dela

Rim, 5. septembra. o. Danes ob 10. dopoldne je bil v dvorani senatorske palače na Kapitolu otvoren tretji mednarodni kongres za znanstveno organizacijo dela. Kongresu predseduje eenaator Luiggi. Poleg drugih je govoril tudi minister za narodno gospodarstvo Belucco. Kongres se je razdelil na štiri sekcije, ki bodo proučevale znanstveno organizacijo dela v industriji, poljedelstvu, javnih obratih, v gospodarstvu ter v organizaciji kupčevanja z industrijskimi in poljedelskimi proizvodi. Kongresa se udeležuje okrog 1200 oseb in je zastopanih 40 držav.

Maksimovičevi shodi v Beogradu

Beograd, 5. septembra. r. Šele včeraj so imeli radikali svoje prve volilne shode v Beogradu. Na vseh je govoril bivši notranji minister Boža Maksimović, ki velja za enega najhujših nasprotnikov demokratov. Res so vsi njegovi govori izzveneli v napadih na demokratsko stranko, kateri je predbacival, da je že v stari Srbiji vodila najostrejšo borbo proti radikalom, ter da se je zavzemala za zblizanje z Avstrijo. Posebno ji zamerja, da je baje vzel v zaščito vodjo džemijetovcev Ferad beg Džaga in se je družila s Štepanom Radičem(!), katerega je še le on ukrotil. Zato pa so ga hoteli demokrati potem obtožiti.

Korošev program v besedah in dejanjih

Velike besede na volilnih shodih in klavna dejanja v praksi

Krvavi pot dr. Korošca

Dr. Korošec hodil po shodih in se trudi volilce prepričati, da je že zopet slekel volilno obleko, v kateri je glasoval za letošnji finančni zakon in da je oblečen v lepo ovčjo obleko. Z ostrimi granatami podirajo demokratični elementi v vsej državi g. Vukičevića in njegove zveze, g. Korošec pa bi v Sloveniji vsaj do volitev rad obdržal sijal, da bo po volitvah v vladi in takrat gorje onim, ki ne bi danes šli z njim... Temu bavljavu je treba za vsako ceno do nedelje zvečer podaljšati življenje.

Dr. Korošec si piše spričevalo. V nedeljo je govoril v Kamniku, Moravčah in v Škofiji Loki. Kar je povedal, je

govoril proti sebi

in dokazal, da je zmožen celo trdit — ako treba, da v Kamniku sploh ni bil. S smelostjo strelja spomenike morale, politične doslednosti in dostojnosti. Padel je na nivo priganja, ki nima nobenega drugega volilnega gesla, kakor svojo ponesrečeno kupčijo z Vukičevićem.

Svoj program je razvijal tako-le:

«Naš pogled počiva na celi državi»

pravi danes dr. Korošec, ker smo ga h temu prisilili. Ni še dolgo tega, ko je njegov pogled z vaškega zvonika krožil samo po slovenski republiki in s »coparterji« in »ušivci« ni hotel imeti opravka, češ da se kultura Slovencev ne more družiti z Balkanci.

«Mi hočemo javno življenje očistiti korupcije»

Ko je dr. Korošec v »Unionu« sklical protikorupcijski shod in nanj povabil g. Davidoviča, ko klerikalci kričali To je junak. Ko pa je bilo treba korupcioniste zapreti, je dr. Hodžar po Koroševem nalogu rekel: ne. Tako so klerikalci korupciji zavili vrat in »podpirajo bojo proti njej v nekaterih kraljih skupaj z Lazo Markovičem.

«Depolitizacija uprave»

je po Koroševem mnenju nujna zahteva. Zato je iz ministrstva prosvete vrge Slovence, ki so služili samo zakonu, niso pa bili klerikalci. Klerikalna depolitizacija uradov je v tem, da v uradih smejo sedeti samo klerikalci, ker klerikalci poznajo le klerikalne zakone. Tudi na ljubljanskem magi-

stratu »depolitizirajo«. Klerikalci, ki prihajajo sedaj v mestno službo so sami nepolitiki. Tudi trg in obrt, zbornice so »depolitizirali«, ko so z novimi volilnimi redom strokovna zastopstva spopolnili z župniki, kaplani in cerkovniki, v volilno komisijo pa imenovali prof. Jarca.

Seveda je g. Korošec

za izenačenje davkov.

Recept je SLS že pokazala, ko je pri davku na ročno delo izenačila tiste delavce, ki ga dosedaj še niso plačevali, z onimi, ki so mu bili že podvrženi. Vukičevićev radikali in Korošev klerikalci so najboljša kombinacija, da se to delo nadaljuje.

Enako se g. Korošec slovesno zaobljublja da bo njegova stranka

zvest sotrudnik radikalov pri »razširjanju narodnih samouprav»

Tudi tu gre za nadaljevanje započete programa. V finančnem zakonu za l. 1927-28 je namreč kakor znano, kleroradikalna vlada uzakonila uredbo od 17. februarja, s katero je samoupravam, predvsem oblastni samoupravi, odvzela vsa finančna samostojnost ter prenešana na centralistično birokracijo finančnega ministrstva. Pri tej priliki klerikalci tudi niso pozabili na občinsko avtonomijo, ki so jo okrnili s podobno odredbo. Izgleda, da se bodo sedaj lotili »samouprave« kakor svoj čas »avtonomije«. Tako dolgo bo bodo spopolnjevali, dokler je popolnoma ne napravijo.

«Kje je nasilje?»

Dr. Korošec naj si pusti predložiti samo Glasnik presv. srca Jezusovega, ki izhaja v Mariboru, in naj čita kako se je Jezus zopet preselil v klerikalne skrinjice. Vpraša naj delavce v Bohinju in na Bledu, Zagrebu in drugod! Vpraša naj se velekapitaliste, koliko podpisanih in nepodpisanih ovadb so dobili od klerikalnih agitatorjev proti naprednim volilcem. Vse mogočna SLS, ki je »strašno« protikapitalistična, kliče kapitalistične mogotce proti ubogim delavcem na pomoč. To je res skrajni »silobran«. SLS smatra, da so velepodjetniške družbe dolžne storiti, kar od njih zahteva, saj jim je s § 82. podarila toliko lepih milijonov na račun delavstva, obrtnika in kmeta.

prepričanje, klerikalci pa dajo kroglico, so tako stari in obrabljeni, da se mi g. Korošec smil. Očitno je, da je duševno ali pa živčno globoko pretresen.

Kar govorite in pišite, gg. klerikalci in tolažite se s takimi »senzacijami«. Ta čas pa bomo samostojni demokrati s svojimi zavezniki poskrbeli, da v nedeljo dobite hladen obkladek.

Vedno živahnejši volilni pokret v Ljubljani

Trije krasni shodi Naprednega bloka.

V nedeljo popoldne se je vršil na Barju v gostinji pri Vrbcinu shod Naprednega bloka. Gostilniški prostori so bili nabit polni. Ob napeti pozornosti in neprestanem živahnem pritrujevanju sta govorila skupščinski kandidat dr. Kramer in nosilec kandidatne liste za ljubljanske volitve dr. Dinko Puc. Oba sta drastično razložila Barjanom ljubljarsko politiko klerikalcev in razliko med njihovimi besedami in dejanji.

Klerikalci so poslali na shod kot svojega zastopnika g. Viranta, ki je vzbudil splošno ogorčenje, ko je branil protisocialno politiko SLS in zlasti razširjenje davka na ročno delo tudi na one delavce, ki ga doslej niso plačevali, češ če morajo oni plačevati, zakaj bi ga še drugi ne.

Nastopil je tudi zastopnik SKS g. Menecelj, ki se je pridružil izvajanjem dr. Kramerja in dr. Puca ter povdarjal, da se morajo 11. septembra vsi napredni ljudje združiti za zmago naprednega kandidata dr. Kramerja. Žel je živahno odobranje. Shod, ki je trajal skoraj tri ure, je bil zaključen ob navdušenem klicanju obema kandidatom.

Šnoci se je vršil na Gradu krasno obiskan shod naprednih volilcev. Govorila sta skupščinski kandidat dr. Kramer in dr. Bohinjec Pred 60 volilci, samimi Oraščani je dr. Kramer razvijal politične misli o nepolitizaciji delih dr. Korošca, ki po smoli z g. Radičevom grabi za drugo smolo — za g. Vukičevića. Dr. Bohinjec je očrtal aktualne socialne probleme, katerih nujno rešitev pričakuje delavcev, trgovcev, nameščenec in obrtniki. Graščani bodo po svoji ogromni večini volili napredno.

Zvečer ob 8. se je vršil volilni shod Naprednega bloka za dvorski okraj. Prostori »pri Mraku« že dolgo niso bili tako napolnjeni zavednih volilcev, ki so z velikim odobravanjem sledili izvajanjem dr. Kramerja, načelnika Vargazona in dr. Puca ter burno manifestirali svojo borbenost. Shod kandidata dr. Kramerja dokazujejo, kako se napredna Ljubljana vedno živahneje pripravlja za odločilni boj proti klerikalizmu, ki mu bo v nedeljo zadala smrtonosen udarec.

Združene slovenske gospodarske liste Vabilo

na volilni shod,

ki se bo vršil danes, v torek, dne 6. avgusta 1927, ob 8. uri zvečer v mali dvorani Cefjskega doma.

Na shodu bosta poročala nosilec liste gospod dr. Pivko in srečni kandidata g. Urek. Kdor se ne strinja z današnjimi gospodarskimi in javnimi političnimi razmerami, bo prišel na shod, da obsodi s svojo prisotnostjo kleroradikalni režim, ki nosi glavno krivdo teh žalostnih razmer. Obenem bo manifestiral za demokracijo v naši državi, ki je na zmagovitem pohodu.

Krmeljski rudarji vsi obrnili hrbet SLS

Iz Št. Janža nam poročajo 4. t. m.:

Klerikalci so nekaj let držali mnogo nas rudarjev v svojih vrstah. Verjeli smo vedno znova njihovim sladkim besedam, ki so bile vedno polne skušnjavstva z našo usodo in vedno znova so nas znali željne prepeljati čez vodo. Pred vsakimi volitvami so nam dajali nove obljube, po vsakih volitvah so svojo besedo snedli. Odkar so bili letos na vladi pa so se tudi nam odprle oči. Spoznali smo, da SLS delavstvo le vara in slepi z lepimi besedami, kadar pa pride do moči, ga bica s škorpionji. Klerikalci danes med krmeljskimi rudarji nimajo nobenega pristajala več. Izgubili so vse in rudarji smo odločeni, da vse stordimo, da jih hinavce pomagamo upravit.

Danes smo jim hoteli povedati nekaj resnic. Sklican je bil volilni shod v gostilno »pri Papežu« in prišli so z gospodom kaplanom trije ali štiri gospodje. Prišli smo v precejšnjem številu tudi mi rudarji. Nismo nameravali shoda razbiti, temveč mirno smo hoteli poslušati njihove laži in obljube, potem pa jim na dostojen način izprašati vest. Toda klerikalni gospodje so si premislili. Prišli so in tiho zopet odšli: napovedani shod se sploh ni vršil. Zastopniki SLS si niso upali stopiti pred svoje prevarane volilce.

Seveda je to vzbudilo v celem revirju veliko senzacijo in reči moramo, da tudi veliko zadoščene, ker je dokaz, da je SLS sama uvidela, da je izgubila igro. Rudarji bodo dali svoje glasove samostojnim demokratom, nobene kroglice pa ne dajo klerikalcem.

Po vsej Sloveniji gre glas, le »Domovina« je za nas!

Napredni volilci

vsil na

VOLILNI SHOD

Naprednega bloka,

ki se bo vršil v petek, dne 9. septembra ob 8. zvečer v Kazini.

Govorita kandidat dr. Albert Kramer in njegov namestnik Ernest Vargazon.

SLS se je že začela odmikati od Vukičevića

«Slovenec» se tolaži, da s padcem g. Vukičevića ne propade tudi blejski pakt. — Zopetna slaba špekulacija g. Korošca. — Klerikalci se sedaj ponujajo že grobokopom g. Vukičevića

Nedeljski «Slovenec» je privedel svojim pristajšem nemalo razočaranje. Do sedaj je dan za dnem pisal, kako bo dr. Korošec sedel po volitvah z gosp. Vukičevićem v vladi. Kakor Vukičević, tudi «Slovenec», ni priznaval vodstva radikalne stranke, pač pa je vse storil, da bi postavil v slabo luč vse one radikale, ki so ostali NRS zvesti ter niso hoteli vezati svoje usode na g. Vukičevića. V včerajšnjem uvodniku pa «Slovenec» po priznanih sramožljivem oklevanju vendarle dajava, da bo Vukičevićevega režima po volitvah konec. «Slovenec» namreč piše: «Za našo stranko je precej vseeno, katere struja v radikalni stranki zmaga... Z Veljo Vukičevićem imamo poseben prijateljski pakt, toda ta pakt ne pade v vodo, če bi padel — kar pa sigurno ne bo — Vukičević. Naše načelo je: Z radikalno stranko hočemo sodelovati na dogovorjenem programu. V notranje prepire radikalne stranke se ne vtljamo... Klerikalci so torej na tihem že pokopali nade na gosp. Vukičevića, s katerim je napravljen na Bledu čisto praven pakt, o katerem radikalna stranka ve le to, kar so njeni voditelji čitali v novinah, pakt, ki je bil napravljen v nasprotju in proti interesom Demokratiškega združenja. Ker živ kret v državi več ne veruje v zmago gosp. Vukičevića, ni čudno,

že so se tudi klerikalci začeli odmikati od Vukičevića ter tako rekoč »prapente cada vere« že špekulirajo na njegove grobokope. Večjega priznanja notranje slabosti in ničvrednosti blejskega pakta «Slovenec» ni mogel razodeti.

Blejska kompanija je insolventna ter se pripravlja na konkurz. Dne 11. septembra bo šla rakom živjati. Tolažba, da ima dr. Korošec sedaj, ko je drvel mesec brez drn in strn za g. Vukičevićem, tudi še v ostali NRS prijatelj, je še slabjša kot je bila špekulacija z gosp. Vukičevićem, ki sedaj že sam napoveduje razpad radikalne stranke, kakor tudi napoveduje razpad sedanje vladne koalicije gosp. Davidoviča. Ni nobene dvoma več, da bo 11. septembra zmaga demokratična, a da bo z gosp. Vukičevićem ter njegovim trabantom dr. Korošcem vred pokopana reakcija. Dr. Korošec se je z blejskim paktom zopet enkrat prenačil. Ko bi počakal na izid volitev, bi ne bil na vse strani blamiran in diskreditiran, kakor je danes. Blejski pakt je že danes za SLS drugi Markov protokol, njegove posledice pa bodo za dr. Korošca še bolj usodne kot so bile zanj usodne posledice Markovega protokola. Razočaranje nad politiko dr. Korošca mora biti v SLS popolno.

Armada volilcev, ki bo glasovala 11. septembra proti klerikalcem

Pač armada onih, katere je SLS zadnja leta, zlasti pa letos na vladi prevajala ter jih opeharila za mnoge njihove nade v boljšo bodočnost.

To so privatni nameščenci. Dr. Korošec in SLS sta jim napravila dohodninski davek, ki presega dosedanjega za kakih 20 milijonov samo v Sloveniji. Privatnih nameščenecov je v Sloveniji 8 do 10 tisoč. Ti tisoči privatnih nameščenecov imajo sedaj pri skupščinskih volitvah priliko da se klerikalcem oddolžijo. Če bi se uresničili klerikalni načrti, bo moral privatni nameščenec kmalu plačati četrtino svoje plače kot davek, z njim je seveda prizadet tudi privatni delodajalec.

Državni nameščenci, med njimi še posebej zvaniki, ki so bili prevedeni na dnevničarje, vsi oni, ki so bili brezsrčno reducirani, vsi uradniki, ki so prišli ob svoja, preje z zakoni z jamčena pokojninska prava. Vsi upokojeanci, ki plačujejo po klerikalni zaslugi padekistenični davek.

Invalidi, ki jih je v Sloveniji nad 15 tisoč in ki so dobili od SLS pomladno darilo v obliki posebnega davka na invalidnino, kot protiuslugo pa so jim kleroradikalci črtali 80 milijonov v držav-

nem proračunu.

Vse zavedno delavstvo, kateremu je razpisala SLS letošnji davek na ročno delo. Posebej se delavstvo v državnih in samoupravnih podjetjih, na katero je bil ročni davek letos prvič razširjen. Še posebej se bo delavstvo zahvalilo dr. Korošcu, katerega listi zahtevajo ostro uporabo zakona o zaščiti države.

Gospodarski krogi, katerim je klerikalna stranka razdrila stanovsko zastopstvo, jim naložila indirektno novo breme, zato pa zreducirala kredite ministrstva trgovine na 0,6 odst. državnih izdatkov in katerim izkazuje režim svoje polno preziranje.

Končno ne v zadnji vrsti velika masa kmečkih volilcev, ki vedno bolj prihaja do spoznanja, kako goljufiva je politika SLS. Zaveden kmet bo prepustil črnogorskim princem, da rešujejo Korošca in njegove.

Stranka, ki je letos na vladi prinesla vsem slovenskim stanovom in slojem tako gorostasne davjate in socialne krivice, taka stranka ne zasluži zaupanja in priznanja od strani opeharjenih volilcev.

11. september mora prinesiti obračun s stranko javnega goljufanja.

Novi razpusti slovenskih kulturnih društev v Italiji

Trst, 5. septembra. I. Tržaški prefekt je razpustil pevsko društvo »Zastava« v Lonjerju, goriški prefekt pa naslednja društva: pevsko društvo »Kobarid« v Kobaridu, pevsko društvo »Pečine« v Pečinah, Bralno in pevsko društvo v Ozeljanu, Bralno in izobraževalno društvo v Sempasu. V svojih odlokih navajata oba prefekta, da delovanje raz-

puščenih slovenskih društev ni bilo v skladu z nacionalnimi interesi.

Rim, 5. septembra. I. Agencija »Radio Nazionale« poroča, da bo generalni tajnik fašistovske stranke posl. Turatti prišel 15. oktobra v Trst, kjer bo imel važen govor o nalogah fašizma v obmejnih krajih in predvsem v Julijski Krajini.

Neuspehi prekooceanskih letalcev

O »Saint Raphaelu« nobenega sledu. — Trajno slabo vreme onemogoča startanje za prekooceanske polete. — »Pride of Detroit« preletel Perzijo

London, 5. septembra. (lo.) Brežična brzojavka parnika »Blydenik« javlja, da je opazil proti jutru v četrtek 500 milj od Newyorka svetlobne signale, ki so trajali eno minuto in izhajali najbrže od letala »Saint Raphael«. O letalu še vedno ni nikakega sledu. Splošno se smatra, da so se letalci ponesrečili.

Caribou, 5. septembra. S. Letalo »Sir John Carling« je danes ob 15.19 po londonskem času startalo k poletu v Harbour Grace v Novi Fundlandiji.

London, 5. septembra. (lo.) Radi goste megle je kapetan Courtney preložil polet preko Oceana na jutri. Danes sta hotela startati kapetan Macintosh in Johnson, ven dar je slabo vreme polet preprečilo.

Pariz, 5. septembra. S. Z ozirom na slabo vreme so vsi francoski kandidati za prekooceanski polet sklenili, da danes in jutri ne bodo startali.

Berlin, 5. septembra. (be.) Da se prepreči nadaljne smrtne žrtve, bo nemška vla-

da prepovedala letalcev polet preko Oceana.

Berlin, 5. septembra. (be.) Ameriška letalca Schlee in Brock sta odletela iz Karachija proti Alahabadi.

Ponesrečen krst italijanske križarke

Liverno, 5. septembra. I. Včeraj bi se imela ob prisotnosti kraljeve dvojice izvršiti splovitev nove križarke »Trento«. Po raznih govorih in po blagoslovitvi so ladjo opustili tramovi in vrvi, prišla se je polagoma pomikati in je zdrknila kakih 80 m naprej, iz neznanih vzrokov pa se je ustavila eredi pota. Kralj in kraljica sta dolgo čakala, ker pa ladja ni hotela zdrkniti v vodo, sta zapustila ladjedelnico. Pod vodstvom prometnega ministra Clana in Mivilnih inženjerjev je 400 delavcev že od včeraj zaposlenih pri križarki, ki jo pa doslej še niso spravili v vodo.

Iz življenja in sveta

Nov mednarodni potni list

Iz Ženeve poročajo, da je prometna konferenca po daljši debati sprejela memorandum, ki bo dostavljen raznim evropskim vladam. Spomenica obsega zahtevo po uvedbi nove vrste izkazila, ki naj nadomestila potni list, in katerega naj bi uporabljali predvsem tisti ljudje, ki niso podaniki nobene države. Ta potni list bi bil podvržen zahtevam vidiranja kakor vsi drugi potni dokumenti. Izstavlja bi ga prosilcu oblast dežele, v kateri živi in kjer se nahaja že del časa. Dokument bi se izdal samo v primerih, ko se ne more prosilcu dostaviti Nansenov potni list, ki ostane še nadalje v veljavi. Ta listina pa se ne bi izdajala osebam, ki so iz političnih ozirnov ostavile svojo državo in katerim je država odvzela državljanstvo.

Tiskovni dvoboj med dvema ženskama

Poročali smo že pred tednom, da je začela Nelly Grosavescova, vdova ustrelnega tenorista dunajske države opere, objavljati svoje spomine. Zapiske pa so tako enostranski, da se je sedaj odločila za sličen korak tudi pokojnikova sestra in svakinja Nelly Grosavescova, gosposična Olga Grosavescova, ki je slušateljica filozofske fakultete na dunajski univerzi. Medtem ko objavlja Nelly Grosavescova svoje spomine v listu «Wiener Sonn- und Montagszeitung», izhajajo zapiski njene nasprotnice v listu «Montag mit dem Sportmontag». Olga Grosavescova jih objavlja pod naslovom «Resnica o tragediji Trajana Grosavescova». Pokojnikovi sestri pomaga tudi njena mati Ernestina, ki obeta obilna in senzacionalna, javnosti doslej še neznana razkritja.

Usoda „Saint Raphaela“ zapечатena?

Sodeč po zadnjih poročilih iz Evrope in Amerike je letalo «Saint Raphael» doživelo usodo nesrečne ekspedicije francoske «Bele ptice». V Londonu že sigurno računajo z dejstvom, da sta se morala letalca Minchin in Hamilton spustiti na morje, kjer sta najbrže poginila.

Po drugih, nepotrjenih vesteh je dospelo letalo baje na Novo Fundlandijo, oziroma na Labrador. Zašlo pa je v zapuščen pokrajini, kjer ni ljudi. Ker je imela trojica s seboj le pičlo odmerjeno hrano (jedva za dva dni), je verjetno, da je ekspedicija umrla od lakote. Vendar je domneva, da je «Saint Raphael» dosegel ameriško zemljo, malo verjetna.

Z ozirom na vesti o poletu kapitana Courtneya se je tudi v nemškem Dessau pojavila nervoznost za vzlet. Junkersove tvornice so vprašale starega profesorja za njegovo sodbo v tej

zadevi in so dobile odgovor iz Varne-mündeja, da je sodba prof. Junkersa o jesenskih poletih čez Atlantik zelo neugodna. Prof. Junkers prav nič ne prikriva svojih skrbí, če bi «Bremen» in «Europa» ponovno startali, vendar pa prepušča pilotom samim inicijativno in odgovornost v tem pogledu. Smatra se torej, da Junkersova letala po tej izjavi definitivno odgode poskus transoceanskega poleta vsaj do prihodnjega poletja.

Društvo najznamenitejših ameriških juristov je te dni zborovalo v Buffalu ter je izdelalo spomenico, katere je namenjena ameriški kongresu in ki poziva washingtonsko vladu, naj pravčasno poskrbi za kontrolo oceanskih letalcev. Zbornica naj sprejme zakon, ki bo ščitil v prvi vrsti življenje letalcev ter zahteval od podjetnikov, da preskrbe aeropilotom popolnoma zanesljive stroje. Tovarna Stinson v Detroitu je že izjavila, da se bo držala vseh tozadevnih sklepov in da bo izvajala potrebne konsekvence.

Ribery,

vlakovodja vzpenjače na Chamonix, ki je s svojo hladnokrvnostjo in duhaprisotnostjo obvaroval 60 potnikov v drugem vagonu padca v prepad in sigurne smrti.

Courtneyev polet v Ameriko

Skoro ne mine teden, da ne bi startal kak nov evropski letalec ter poskušal svojo srečo s poletom proti Ameriki. Neuspehi dosedanjih letalskih poskusov niso vzeli poguma aeronavtom na našem kontinentu. Po tragičnem koncu Nungesserja in Colija, po neizvestni usodi angleškega «Saint Raphaela», po jalovih poskusih Nemcev in Francozov je poskusil v soboto 3. septembra svojo srečo tudi Anglež kapitan Courtney. Ob 6.26 je njegov hidroplan gladko vzletel v Plymouthu in po dosedanjih poročilih je srečno preletel pot do Azorov.

Kapitan Courtney leti z aparatom tipa Dornier-Napier «Whalle» ter ima s seboj tri sopotnike. Prvi je letalski častnik Downur, drugi Courtneyev mehanik, tretji pa sin kanadskega milijonarja Togierja, ravnatelj največje banke v Montrealu. Ponudil je Courtneyu zato, da ga je vzel s seboj, 1500 funtov.

Kapetan Courtney ima namen prekiniti svojo vožnjo dvakrat: prvič na Azorih, drugič pa v St. Johnu na Novi Fundlandiji. Pot od Plymoutha do Horte na Azorih je dolga 3100 km. Druga etapa Courtneyevega poleta je že krajša in meri 2270 km. Cilj te etape je Trepasey na Novi Fundlandiji. Tretja etapa obsega zračno črto od Trepaseya do Newyorka in je 1800 km dolga.

Letalec Courtney je poleg znanega pilota Allana Cobhanna najboljši letalec na Angleškem. Star je 33 let, ima slabe oči in se je zavoljo tega nedostatka le z največjo težavo preril v aeronavtiko. Njegove dosedanje zračne zmage so izredno pomembne. Njegov aparat, s katerim leti v Ameriko, je 22 m širok,

16 m dolg in prenese 4000 kg težine. Njegova brzina znaša 150—160 km na uro. Opremljen je seveda tudi z aparatom za brezžično brzojavljanje.

Lecijan,

vojaški dezertar, tat, izsiljevalec, goljuf in morilec, je bil, kakor smo že v nedeljo poročali, pred olomuškimi vojnimi sodiščem obsojen na smrt na vešalih.

Kino

«Emden»

«Potemkin» je nagnil Nemce, da so prebrskali slavne liste svoje zgodovine: vfilmili so «Emden».

Nekateri naših čitateljev se bodo še spominjali avanturističnih križarenj nemške bojne ladje «Emden», ki je v prvih mesecih svetovne vojne vzbujala pozornost vsega sveta. Dokler ni seveda doživela tragičnega konca, ki ji je bil namenjen že od vsega početka.

To zgodbo so torej Nemci vfilmili. Kakor čitamo v serijoznih nemških kritikah, se je naloga, ki si jo je zadal režiser Louis Ralph, dobro posrečila. Nekateri bolj navdušeni ocenjevalci primerjajo delo celo z «Nibelung». Zanimivo je, da igra v filmu le ena ženska, Maria Minzenti, in tudi med moškimi interpreti so poklicni igralci v manjšini napram nekdanjim astnikom, ki so se udeleževali križarenj «Emden». Impozantno je baje realizirana pomorska bitka, ona poslednja v Emdeninem življenju.

«Križarka Emden» ni vsakdanja banalna drama, filmska zgodba brez vsakršnih ambicij. Nego je povsem drugega kova. Plastično v filmu prikazana epizoda iz svetovne vojne. Morda suhoparna za tega ali onega, nemara premutva v preobilici vojne — ali vsekakor zanimiva.

Svetovni patent „ZEPHIR“

Lesna trajno goreča peč z zračno kurjavo

Traja večno — V letna garancija!

Kurjava z lesom je najprijetnejša in najcenejša s „ZEPHIR“

z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur

najštedi večje in najbolj zdravo izdeluje:

„ZEPHIR“ tvornica peči

BARZEL d. d., Subotica 33.

Zahtevajte cenike!

Zastopstva v vseh večjih mestih!

Zagrebtiki zbor

pavilion B, XIII. oddelek

št. 1-1, koje 186

Hinchcliffe,

angleški letalski kapetan in «do nadaljnjega» Levinov pilot za transoceanski polet.

Frigid:

Straža v noči

Stari Vehar, nočni čuvaj, kuri ogenj, v plamenu si mane vele roke in se smešlja v sivo brado. Globoko pod njim, nad Dolino, visi svetloba kakor težka bela megla, ki zamažuje kvišku. Prijetno je, takole z visokega, skozi koproeno slutiti in sanjati stvari... Tam doli so ljudje, luči gorijo ob cestah. V krčmi se pije pozen rudar, mlada natakarica je z njim. Doma, v koloniji je zajokl otrok. Mati ga je vzela v naročje, vzela je prsi iz jope in ga doji: majcen, drobčen, lačen mlček. Fant in dekle gresta v noč, tesno drug za drugim. Nečesa ni in iščeta, pa le ni in ni...

Pozno je in človeku se dremlje, če je brez dela in sam; kakor onemu rimskemu vojaku nad velikonočnim grobom; in Kristus je na tihem vstal in šel. Za Veharjevo stražo pa ni straža. Etnaže so mrtve. Ogenj? Kako neki! In kateri zlodej bi nosil škodo strojem in vodom? Le zima je in malo gorkote je v starem životu: samo malo mraza je še treba za smrt. Človeku ni dobro spati.

Takole čepi človek sredi noči in je sam. Pa ni sam: kako bo če je šest križev življenja za njim in z njim. Ha, ha, kako moder red je pod solncem! Mla-

dim vina, postelj in dekle, starcu stražo na etažah. Ni po srcu ta pravica, a po pameti je. Zakaj težko je mlademu, biti sam. Življenje ni še ničesar položilo vanj, ničesar nima razen golega koprojenja. Starec pa ima leta in spomine, sence ima, da se pomenuje z njimi.

Pa te sence niso dobre. Smešlja se človek ob njih, v srcu mu je pa le grenko.

Da, ranjki Vrabčič. Daleč, daleč — štirideset let in še čez. Pet se jih je tiščalo v ozki, nizki izbi, da ni ostalo prostora za peč; saj pet ljudi si lahko s sapo greje kvartir, ha, ha. V pozni jeseni je prišel Vehar v Dolino in pred božičem ni bilo denarja, da bi se peljal domov. Trije so odhajali praznično oblečeni, v lepih zelenih zavojčkih so nesli daril za mater in za male. Gospodinja — dobra, sitna, nespametna ženska — je stopila v izbo in je z rokami klátila v zrak: »Kakšen bog je to v ljudih, da se na sveti večer kar prisljoni tujim in se jim ne da domov! Kakšna otroška ljubezen je to! Čudna ženska je bila: ni imela poguma, da te ogovori iz oči v oči, a imela je pogum, da se na pragu obrne od tebe, da z rokami izklati najtrše besede nate in gre. Težko je bilo Veharju takrat, tiho se je razpravil in legel. — Proti jutru ga

je nekdo zbudil. Ob postelji se je zibal dolgi Vrabčič, ki je tudi ostal, pijan je bil, glava mu je trudna visela na prsi, črni kolobarji okoli oči, čudno spreminjen obraz, oster smrdljiv dah iz ust. Z nerodnima rokama je silil vanj in je ves čas brez moči šepetal: »Nocoj — nocoj — nocoj. — Kakor da se je nekaj strašnega zgodilo, ali kakor da se bo. Vehar je vstal, povedel ga je k njegovi postelji in ga je položil nanjo oblečenega in obutega. Komaj ga je položil, je zaspal. — Danilo se je že in Vehar se je jel počasi oblačiti. Vlekel je tesne čevlje na noge, kleč je potihem, oni na postelji pa je naenkrat zahropel, odprl je usta in oči, kakor pribit je bil njegov blede obraz obrnjen v strop in prsi so se mu naglo vzdigovale. Vehar je pustil čevlje, planil je k postelji in ga je stresel za roko: »Vrabčič! Oni pa se ni zmenil, prsi so pojenjavale, telo je v prazni obleki nepremično ležalo, odprte mrtve oči, odprta usta in zobje, razprte nozdrvi, blatni podplati. — Kdo ve, kod je Vrabčič pobral to blato nocoj, kdo ve, katera strast je še nocoj širila te nozdrvi, kdo ve, kaj se je zgodilo z njim.

Zjutraj je gospodinja klátila v zrak. O, nesrečnica! Sam vrag ji nosi take ljudi na vrat! Kar eden za drugim. Ne-

V. kongres gospodarskih zbornic in organizacij

V soboto in nedeljo so se v Beogradu sestali predstavniki vseh gospodarskih zbornic in organizacij ter izvoznih združenj, da obdržijo svoj peti kongres, ki se vsako leto vrši pred pričetkom izvozne sezone. Ti kongresi, ki bi s svojimi iniciativami in resolucijami morali dati smer naši gospodarski politiki, so velik dogodek v gospodarskem življenju naše države. Na tih kongresih se sestavljajo vsako leto zanesljive cenitve o našem izvozu, o naši žetvi, se razpravljajo in proučavajo naša najaktualnejša gospodarska vprašanja ter sestavljajo resolucije, ki bi morale biti vladi in političnim krogom program in osnova vseh ukrepov, ki se nanašajo na gospodarstvo. Posebna važnost pa gre letošnjemu kongresu.

Naša letina ne kaže baš dobro, naš izvoz nazaduje, naši gospodarski krogi pa so v velikih skrbih za bodočnost. Pričakovati bi bilo torej, da tudi naša vlada, ki vedno povdarja gospodarsko stran svojega programa, izkaže temu kongresu svojo pozornost. Toda zastopniki gospodarskih krogov so morali na svoje veliko začudenje ugotoviti, da je vlada ta kongres enostavno ignorirala. Svojemu ogorčenju nad tem ignoriranjem je moral dati duška celo predsednik kongresa, ki je v svojem otvoritvenem govoru s povdarkom konstatiral, da je to prvi kongres, na katerem ni prisoten niti eden minister. Na vseh prejšnjih štirih kongresih je bila vsakokratna vlada zastopana po svojih članih, samo na letošnjem kongresu ni bilo nikogar, čeprav je trenutni gospodarski položaj skrajno resen. Odsotnost vlade pri kongresu se je v krogu delegatov upravičeno obsojala, kajti ta odsotnost pomeni ignoriranje zahtev in stremeljenj naših gospodarskih krogov, ki v spoznanju resnosti položaja napenjajo vse sile, da obvarujejo naše gospodarstvo pred katastrofo.

V soboto ob 10. uri dopoldne je otvoril kongres predsednik beogradske trgovske zbornice G. Djordje Radojlović. Poleg številnih predstavnikov gospodarskih zbornic, gospodarskih korporacij in združenj je bilo navzočih nekaj zastopnikov poedinih ministrstev.

G. Radojlović v svojem govoru povdarja, da so kongresi gospodarskih zbornic in korporacij na podlagi stvarnosti in konkretnih podatkov redno opozarjali merodajne kroge na nevarne posledice nezadostnega upoštevanja potreb našega narodnega gospodarstva. Žal naši merodajni krogi niso upoštevali nasvetov in želja in tako se je moralo uresničiti, kar je bilo predvideno. Naše gospodarstvo in naš narod preživljata danes težke dni. V zvezi s tem je treba opozoriti na drugi pojav. Volilna borba je tako absorbirala naše politike, da prvič v teh 5. letih kongresu ne prisostvuje niti eden minister. Na drugi strani pa vsi kandidati in politiki na svojih agitacijskih shodih povdarjajo posebno važnost gospodarskih vprašanj. Oni torej priznavajo, da so gospodarska vprašanja življenska vprašanja, vendar se z besedami ne moremo zadovoljiti. Gospodarstvo ne zahteva od merodajnih politikov besed, temveč dejanj.

Pred prehodom na dnevni red je nato čestital predsedniku zagrebtke zbornice G. Arku ob priliki 75 letnice zagrebtke Trgovske in obrtniške zbornice. Končno je predlagal, da se pošlje pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju na Bled, kar je bilo soglasno in z burnim odobravanjem sprejeto.

Podpredsednik beogradske trgovske zbornice je nato poročal, da so bile lanske resolucije pravčasno predložene pristojnim ministrstvom, vendar je ostalo vse pri starem. Kako vlada upošteva življenska važna problema našega gospodarstva je razvidno iz dejstva, da je stavila v državni proračun za regulacijo Save od Krškega do Rugvice, ki bi stala 130 milijonov Din, vsoto 2 milijona Din. Če se bo tako nadaljevalo, bo to delo izvršeno v najboljšem primeru v 90 letih.

V svojem referatu je ugotovil, da je bilo v dobi od 1. septembra 1926. do 31. avgusta 1927. izvoženo za 6.860 milijonov Din, dočim je bilo na lanskem kongresu predvideno, da bomo v tem razdobju izvozili za 8.200 milijonov Din. Ostalo je torej neizvoženo blaga za

1340 milijonov Din. Največji je primanjkljaj pri izvozu turšice, tobaka, jajc, hmelja in cimenta.

Od leta 1924. nazaduje vrednost našega izvoza. V l. 1924. smo izvozili za 9539 milijonov Din, v l. 1925. za 8905 milijonov Din, v l. 1926. za 7818 milijonov Din in v gospodarskem letu 1926.-27. za 6850 milijonov Din. Potrebno bi bilo, da se proučijo vzroki tega nazadovanja in da se ukrene vse potrebno za povečanje produkcije in za izboljšanje kakovosti. Veliko število naših gimnazij je treba pretvoriti v šole za kmetijstvo, obrt, trgovino in industrijo.

Nato sta sledila referata o produkciji in o izvozu tobaka. Referent skoplanske zbornice je opisal stanje naše produkcije tobaka v Južni Srbiji ter glede na prvovrstno kvaliteto tobaka iz južne Srbije izrazil naziranje, da bi bilo treba omejiti produkcijo tobaka na Južno Srbijo. Referent splitske zbornice je v svojem referatu ugotovil, da se v Dalmaciji neupravičeno omejuje produkcija tobaka in da monopol plačuje sadilcem tobak po izredno slabih cenah. Produkcija tobaka je za siromašno Dalmacijo izredne važnosti, zato predlaga zbornica, da se dovoli prosta produkcija in prost izvoz tobaka.

O vprašanju mletja pšenice je referiral tajnik Centrale industrijskih korporacij g. dr. Gregorić, ki je povdarjal, da obstajajo omejitve glede mletja moke v nekaterih inozemskih državah, kakor n. pr. v Italiji, Franciji in Grčiji. Toda te države so bile k temu prisiljene, ker morajo uvažati pšenico.

Predsednik industrijske zbornice je nato prečital resolucijo predstavnikov mlinarske industrije, ki zahtevajo, da se uvede kot stalna ustanova mlevski promet s pšenico, ki bi omogočal carine prost uvoz pšenice iz inozemstva v svrhu mletja. Ker naši mlini izvažajo predvsem belo moko, bi uvedba mlevskega prometa s pšenico povzročila, da bi ostale v naši državi velike količine krušne moke in da bi cena krušni moki znatno nazadovale.

Mlevski promet s pšenico ne sme biti dovoljen samo začasno, kajti mlinarska industrija nima nikakih koristi, če se mlevski promet dovoli v času, ko je ugodna situacija za tak promet že prenehala. Razpis finančnega ministrstva od 2. maja 1923. C št. 25.710 naj se za neomejen čas podaljša.

Včeraj je kongres nadaljeval delo. Na dnevnem redu je bilo vprašanje enotnega rudarskega zakona. Referirali so dr. Niko Ljubić za splitsko, dr. Stevo Popović za beogradske, dr. Josip Pretnar za ljubljansko in dr. Jelavić za sarajevsko zbornico. Stališče ministrstva za šume in rude je obrazložil ravnatelj direktije rudnikov g. Ivan Veljković, ki je izjavil, da soglaša z vsemi zahtevami zbornic in da bo tem zahtevam skušal ugoditi v mejah možnosti. Iz statističnih podatkov je razvidno, da je v l. 1926. znašala vrednost produkcije v vseh rudnikih naše države 1228 milijonov Din. Pri tem je bilo zaposlenih 37.199 delavcev. O možnosti izvoza rud je poročal predsednik kongresa G. Radojlović. Ob sklepu plenarne seje kongresa je bila prečitana brzojavka Nj. Vel. kralja, ki želi kongresu k važnemu delu za pospeševanje gospodarstva najboljši uspeh.

O resolucijah kongresa bomo še poročali.

Napisi na ploščah

prevlečeni z radio-tinkturo, morejo se čitati tudi ponoči. — En primer.

tem pa počasi umira. Koplješ, koplješ, kuriš in voziš lokomotivo, paznik si, zmerjaš lenuhe in pišeš kazni, inženjer si in daješ dela ljudem in jim ga jemlješ, vrtaš, stražiš — in umiraš. Kar sproti umiraš, na tihem, pa tudi na glas. Morda si ves umrl kakor Vrabčič, morda samo malo.

Da, plaz. Tod je mnogo plazov. Onale bajtica globoko tam doli — to bajtico kar nosi in nosi navzdol. Vso noč imajo luči nocoj, menda imajo god ali kaj; morda jedo kolač, na steni visi križ, za pečjo prede muca. In jih nosi vse skupaj: kolač, muco in križ in vso to njihovo veselico, ha, ha —

Onstran etaže vriska mladi Flisk, kurjač na bagerju. Mlad je in vriska. Si va glava pa sama smrt in plaz. Ogenj je že čisto proč in kava — giej ga. kdaj je že spraznil steklenico? Kaj je dala stara tako slabo mero nocoj?

Pogledat pojde Vehar k Flisku, kaj počne. Morda ima fant kapljo žganega — mraz je in do jutra je še daleč.

Kako se naučim fotografirati

je ravno kar izšla v drugi popravljeni izdaji. — Dobi se v vsaki knjigarni, C. na Din 10—

Naročila in ure dopisa, ličite se malih oglasov, je podatek na Oglasi od delov Jutra, Ljubljana, Prešernova ul. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v poročevalni in socialni namene občinstva, vrata beseda 50 par. - Najmanjši znesek Din 5.-. Pristojbina za šifro Din 3.-.

Obiti

Snežne čevlje
srebrnima v popravilo radi blagajne se sezona še sedaj
M. Trebar, Sv. Petra
cesta 6 in Prešernova ul. 30
25428

Vulkanizirani
vse vrste avtomobilskih
gumijev in snežne
gumije čevlje
popravila, čiščenje in mo-
torji, V. Savič, Ljubljana,
Rimova ul. 11
25424

Snežne čevlje
in čevlje popravila August
Škof, Borštnikova ul. št. 2.
25424

Avtomobil
B. S. A. motorični, sve-
tovni znamki in ture
TAKRA AVTOMOBILI za
vse vrste avtomobilov
VSI NEKURVNI DELI za
popravila avtomobilov
DELAVNICE za vse mo-
torne vozila, strokov-
njakovo delo in soline
- 25428

Harley-Davidson
1200 cc. s prikolico, v naj-
boljšem stanju proda Fr.
Cuden, Prešernova ul. št. 1.
25367

Auto
tridesetletni, malo rabljen,
vrednosti 2000, s svedro-
znike in cene pod šifro
J. V. na oglasni oddel-
ek Jutra, 25476

Dvosedežni avto
polnovrni, poceni proda
radi pomiselnosti, Josen-
čič, Prešernova ul. št. 1.
25428

Knjige
Indijska grobnica
ne imenuje izvanredno in-
teresan roman, ki ga
nata dame štalo v svoji
Ljubljani reviji Zvezda. List
na naslovi, zabavni in po-
dijavski, izšla je 5 št., ki
rope prinaša bogato ilu-
striran roman, ki ga 50
kri za oblike, ogleda, pe-
rio in delo toaletne. Novi-
teta, "Mlada žena", je
Prešernovi zvezdi za ro-
dila. Zabuvali deli nudi
kri izni pravo zadovoljstvo.
- Donesi stalne rubrike:
Mali Zeno (kozorjak), Kra-
ljica mode, Kozmetika, Od-
govorji, Zabavni, Gra-
folog, Kri, Ljubljani in
drugo. V "Znamku Listu"
brez razlike vsaka žena
najde kar jo zanima in šli
Onim ženam in devojčkam,
ki se niso predpale, jav-
ljamo, da je lahko store
na naslov: "Zabavni",
Cestna ulica broj 211.
- Cestna ulica broj 211.
- Cestna ulica broj 211.

Prešivalko
dobro izurjeno, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Knjigovodja
perfektna, agilenja inter-
vala sprejem v trgov-
ni in šolstvu. Lastno ročno
pisane posude s referen-
cijskim pod "Samostojno 25"
na oglasni oddelku Jutra,
25429

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Natakarico
s 500 Din kavičje, pridno
in pošteno, ki zna tudi
neke kuhari, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Modistko
boljšo, sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku
Jutra, 25443

Gostil. poslovo
sprejem-
no. Naslov v oglasnem oddelku

J. O. Curwood:

Preganjana žena

Roman.

»Vesel sem, da je prišlo do tega,« je nadaljeval Aldous z nekoliko mehkejšim glasom. »Ona me ljubi, Mac. Ko sva bila tam in sva mislila, da nama je umreti, sva si povedala vse. Deset minut še ni, kar je bil tu svečenik in naju je storil moža in ženo.«

Besede radosti, ki so bile staremu možu na jeziku, so zamrle pred čudnim, hladnim in napetim izrazom Aldousovih črt.

»Toda v poslednjih petih minutah,« je nadaljeval Aldous prav tako mirno kakor prej, »sem ugotovil, da Mortimer Fitz Hugh, njen soprog, ni mrtev. Ali je po takem čudno, da me ne vidite srečnega, Mac? Da ste prišli nekaj minut prej —«

»Bože moj, Johnny — Johnny!«

Mac Donald je udaril s čelom ob mizo. Naslonil je mogočno kosmato glavo v roke in mršava ramena so mu drgetala, ko je izpregovoril pretrgano, daveč se z vsako besedo:

»Storil sem to, Johnny; storil sem to za vas in zanjo. Ko sem videl, kaj bi to pomenilo zanjo — nisem mogel, Johnny; nisem bil zmožen, da bi ji bil povedal resnico, zakaj vedel sem, da vas ima rada in da jo vi ljubite in da bi ji počilo srce. Mislim sem, da bo tako najbolje, da skupaj odideta drugam, da nikoli nihče ničesar ne zve in da bosta srečna. Zlagal se nisem — saj nisem rekel ničesar. Toda, Johnny — Johnny — v grobu ni bilo kosti!«

»Bože moj!« je vzdihnil Aldous.

»Bila je tam nekakšna obleka,« je zmedeno nadaljeval Mac Donald, »in na vrhu sta ležala ura in prstan. Nihče, Johnny, nikoli nihče ni bil tam pokopan — samo jaz sem zaslužil, da me obesijo. Zaslužil sem, da me obesijo!«

»Kar ste storili, ste storili za naju!« je vzklil Aldous, ki se je

53

naglo sklonil ter prijel starega Donald za roke. »To ni bila poma, Mac. Bog bodi zahvaljen, da ste molčali; ako bi ji bili povedali, da je bil grob prazen in da je bila vse to prevara, ne vem, kaj bi se bilo zgodilo. Zdaj pa — je moja! Ako bi bila videla Culver Ranna in bi se bila uverila, da je ta propalica, ta lopov in morilec Mortimer Fitz Hugh, njen soprog —«

»Johnny! John Aldous!«

Glas Donald Mac Donald je zdaj zvenel kakor globoko rjovenje medvedke; ko je vzkliknil tovarišovo ime, je planil na noge in oči so mu vzplamenele v jamicah kakor dva besna kresova.

»Johnny!«

Aldous se je nasmehnil in vstal. Prikimal je.

»Da, da,« je rekel. »Tako je. Mortimer Fitz Hugh je Culver Rann!«

»In vi — ali ste uverjeni o tem?«

»Menda! Jana mi je dala sliko Mortimerja Fitz Hugh, da bi je uničil. Zal mi je, da sem jo že sežgal in vam je ne morem pokazati. A dvoma ni. Mortimer Fitz Hugh in Culver Rann sta ista oseba.«

Stari gorec se je počasi obrnil k vratom. Aldous je stopil predenj in je položil roko na kljuko.

»Prosim vas, Mac, da ostanete. Ne hodite zdaj nikamor.«

»Jaz — saj — kmalu se spet vidiva,« je nerodno zamrmral Mac Donald.

»Donald!«

»Johnny!«

Celih trideset sekund sta si strmo gledala v oči.

»Samo teden dni, Johnny,« se je izgovarjal Donald. »Čez teden dni se vrnem.«

»Ali hočete s tem reči, da ga ubijete?«

»Nikoli več ga ne bo nazaj. Prišežem, Johnny!«

Tako nežno, kakor bi bil peljal Jano, je posadil Aldous starega lovca spet v naslanjač.

»To bi bil hladnokrven umor,« je rekel, »in jaz bi bil morilec. Ne morem vas poslati, Mac, da bi ubijali namestu mene; to bi bilo

prav tako, kakor če bi poslal najetega zavrtnega morilca. Ali ne izprevidite, da ne morem storiti tega? Bog nebeški, pri kaki priliki — prav kmalu — vam razpovem, kako je ta pes, Mortimer Fitz Hugh, otroval Janino življenje in kako je storil vse, kar je mogel najhujšega, da bi jo uničil. Jaz sem zdaj tisti, ki mu bo odgovarjal za vse to. In odgovarjal bo, Donald! Moj trdni namen je, da ga ubijem. A to ne bo umor. Še preden ste stopili v to sobo, sem si bil zasnoval načrt; po tem načrtu se hočem hladno in premišljeno ravnati do konca. To bo slavna igra Mac, in tudi poštena igra; igral jo bom srečno, zakaj Jana ne bo slutila ničesar in njena ljubezen me bo krepila.

Quade hlepi po moji krvi in je že v Miette izkušal podkupiti Stevensa, da bi me ubil. Culver Rann mi streže po življenju; še malo in vobče ne bo poznal koprnenja mimo tega, da bi bil jaz mrtev in spravljen s poti. Ponudim mu priliko, da ustreže tej tvoji želji, Mac. Ponudim mu krasno priliko in vem, da jo pograbi brez oklevanja. Morda bo ugodnost na njegovi strani — a to, da ga ubijem, je zame prav tako gotovo kakor to, da zahaja solnce za onimle hribom. Ako se vmešajo v najino pravdo drugi ljudje in se mi bo treba boriti z več nasprotniki, ne samo s Culver Rannom — kaj to de, Donald, saj vem, da se tudi vi postavite zame. Najin boj bo lepši, veliko lepši od boja moža proti možu.«

»Bo!« je vzklil Mac Donald. »Davi sem dognal še marsikaj novega, Johnny. Quade ni ostal tu. Odšel je z Rannom. De Bar in tista ženska sta z njima in še dva druga moža. Odšli so čez prelaz Lone Cache in hite v tem trenutku naravnost h gornjemu toku Par-snipa. Vsega jih je pet — pet možkih.«

»In midva sva dva,« se je zasmejal Aldous. »To se pravi, da imajo vse ugodnosti, jelite, Mac? Igra bo po tem takem poštena, da bolj ni moči, mar ne?«

»Johnny, dovolj naju je za teh pet!« je vzklil stari Donald s pridruženim, a živahnim glasom. »Ako se zdejle odpraviva —«

»Ali lahko pripravite vse za jutri?«

»Karavana čaka. Vse je pripravljeno, Johnny.«

Moderni svet Ljubljane zahteva modernih oblačil.

Ker hočemo tej upravičeni zahtevi popolnoma vstreči, smo preselili svojo trgovino damske konfekcije ter konfekcije za gospode

o Stritarjevo ulico šte. 9 (vogal pri frančiškanskem mostu) kjer

otvarjamo novo trgovino najmodernejših konfekcije ter modnih potrebščin za gospode in dame.

O finem okusu; izdelku, kakovosti ter o naših nizkih cenah, prosimo cenjeno občinstvo, da se osebno prepriča v novih naših trgovskih lokalih in izložbah.

Pri nas je odslej najugodnejši nakup najmodernejših in najelegantnejših oblačil ter modnih potrebščin za gospode in dame.

Vabimo!

Fran Lukič, Stritarjeva ulica šte. 9.

Vabimo!

20 železniških voz

40 transportnih voz

Cirkus C. Rebernigg

otvoritvena predstava 6. septembra ob 9. uri zvečer

Direktor C. Rebernigg, velike dresure s sloni, kamelami in konji

Artisti
iz vseh
dežel

Kapetan Roman Proske s svojimi divje vjetimi
levi, medvedi in tigri

Arabci
Kitajci
Kabili

Ob nedeljah in praznikih dve predstavi: 1/2 4. in 1/2 9. zvečer

Vsak dan ob 9. uri dopoldne ogled zverin in skušnje.

120 oseb

160 živali

FIAT

6 sedežni in več
tovornih avtomobilov
iz druge roke
ugodno naprodaj.

Informacije: V. & M. Barešič & Co., Dunajska cesta 12.

Prodamo večjo množino
makulturnega papirja
kilogram 4 — Din.

Več se izve v upravi „JUTRA“.

Najmodernejši

tilz klobuki po Din 100

se dobijo pri

Z. Mahnič - Gorjanc

Sv. Petra cesta 19.

9700

10 dobrih tesarjev

sprejme takoj

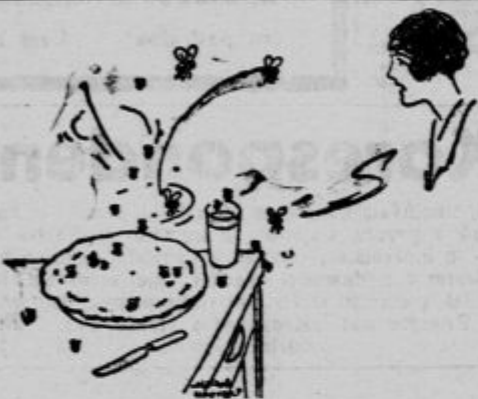
za daljša dela gradbeno podjetje

Ing. Josip Dedek,

9707

Ljubljana VII, Žibertova ulica 7.

10 dobrih tesarjev

ALI SO MUHE PRIJATELJICE VAŠIH JEDIL?

NE POZABITE: Muhe so več kot nadležne. Prihajajo z nesnaga na jedila. Uničujte jih s FLIT-om.

FLIT očisti Vašo hišo v nekoliko minutah od muh in moskitov ki nosijo bolezni. FLIT je čist in se sigurno in lako vpošreblja.

Uničite vse hišne insekte

FLIT uničuje stenice, ščurke in mravlje. On prodre v odprtine in razpoke kjer se mrčes skriva in redi, in uničuje insekte i njihova jajca. Poiskro-

pite s FLIT-om Vašo obleko. FLIT ubija mole, ki razjedajo obleke. Mnogi poskusi so pokazali, da FLIT ne zapuša niti na najnežnejšem blagu nikakih madežev.

Znanstveno preizkušeno sredstvo za pobijanje insektov

FLIT je rezultat mnogoletnih poskusov znanih raziskovalcev žuželk in kemikov. On človeškemu zdravju nikakor ne škoduje. FLIT je izpodrinil stare metode, ker uničuje vse insekte in sicer zelo hitro.

Kupite še danes en zavoj FLIT-a in prskalico. Dobiva se povsod.

Prodaje v Jugoslaviji jedino: Standard Oil Company of Jugoslavia

Pozor!

9705

Pozor!

Cenjenemu občinstvu sporočam, da sem otvoril

ново mesarsko stojnico

nasproti semenišču. Nudil bom prvovrstno blago, pred vsem teletino in svinjino in sicer po konkurenčnih cenah.

Franc Ocvirk, mesar, Poljanska cesta 53.

ZA DAME!

Vaši stari že neporabni plašči in kostumi bodo izgledali kakor novi, ako jih pustite predelati po najmodernejšem kroju. — Cene priznane nizke. Izvršitev solidna in točna ter se s tem priporoča

Damski modni atelje Josip Bajde,
Ljubljana, Selenburgova ulica 7/L.

Mercedes Benz

danes nesporo in daleko
najekonomičnejši in v ceni najpovoljnejši
avtomobili na svetu.

Najnovejši tipi 8/38 in 55 HP.

Karoserije za vse svrhe in v vseh oblikah.

Za Jugoslavijo se bodo naročili vozovi z večjim od mikom od tal nego so običajni vozovi.

Veliki kompresorji od 100 in 140 HP po znatno znižani cen.

Daimler Benz

tovorni vozovi za vse svrhe, po kakovosti nedosežen.

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

Christian Nusser, Beograd
Knez Mihajlova 52.

Iščemo zanesljive strokovne zastopnike.

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da nas je naša
dobra mati, gospa

Terezija Kernc

nadučiteljeva vdova

v nedeljo, dne 4. t. m. po mučni bolezni, v 67. letu starosti za
vedno zapustila.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v torek, 6. sep-
tembra ob 4. pop. iz državne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 5. septembra 1927.

Janko, Leopold, Alfonz Kernc, sinovi;
Mici in Anica Kernc, sinahi in ostali sorodniki.

Umrl je preljubljeni sin, soprog in oče, gospod

dr. Leopold Žužek

vladni svetnik in srezki poglavar v Celju

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v sredo, dne 7. sep-
tembra 1927 ob 3. uri popoldne, iz bolnišnice usmiljenih bratov
v Kandiji na pokopališče v Novo mesto.

Novo mesto, dne 6. septembra 1927.

Martina Žužek,

soproga

Pius in Marija, otroka.

Leopold in Marija Žužek,

starši

Oskar Žužek, brat.

Kdor oglašuje, ta napreduje!